

Прем'єр-міністр України

вул. Грушевського, 12/2, Київ, 01008,
тел. (044) 256.7624, телефакс (044) 254.0584

До листа Рахункової палати
від 05.12.19 № 03-3292

**ОРЖЕЛЮ О. А. – скликання
МИЛОВАНОВУ Т. С.
МАРКАРОВІЙ О. С.
ПЛАЧКОВУ Г. І.
КОВАЛЬЧУКУ О. Л.**

Прошу опрацювати, вжити заходів для усунення порушень та недопущення їх у подальшому, притягнути винних до встановленої законом відповідальності і про результати поінформувати Рахункову палату та Кабінет Міністрів.

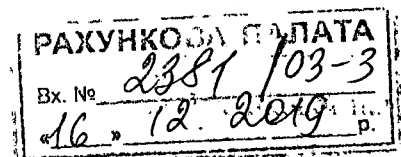
У разі необхідності подати в установленому порядку відповідні пропозиції Кабінету Міністрів.

**ДУБІЛЕТУ Д. О.
БОНДАРЕНКУ В. В.
ПАЦКАНУ В. В.**

ПОЛЩУКУ В. П.

Версиковському О. М., Косенку С. В.

Олексій ГОНЧАРУК

№2381/03 від 16.12.2019

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

05.12.2019 № 03-3299

На № _____ від _____

Прем'єр-міністру України
Гончаруку О. В.

Щодо результатів аудиту

Шановний Олексію Валерійовичу!

На засіданні Рахункової палати 12.11.2019 розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництво комплексу "Вектор" та експлуатацію його об'єктів, і за підсумками обговорення прийнято рішення.

Згідно з частиною третьою статті 39 Закону України "Про Рахункову палату" надсилаємо відомості у формі рішення Рахункової палати (додається) і просимо поінформувати про вжиті за результатами розгляду заходи.

Додаток: на // арк.

З повагою

Голова

В. В. Пацкан

Дмитрашко 234-60-17

ДЕПАРТАМЕНТ ДОКУМЕНТООБРОБІТКИ ТА КОНТРОЛЮ
ДИПЛОМАТИЧНОГО СЕКРЕТАРІАТУ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
№ 44504/0/1-19 від 09.12.2019 12:32:54

75

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 12 листопада 2019 року № 32-4

м. Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництво комплексу "Вектор" та експлуатацію його об'єктів

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України "Про Рахункову палату" розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництво комплексу "Вектор" та експлуатацію його об'єктів.

За результатами розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Міністерством екології та природних ресурсів України як головним розпорядником бюджетних коштів та Державним агентством України з управління зоною відчуження як розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня та відповідальним виконавцем бюджетної програми за КПКВК 2408090 не забезпечено своєчасності прийняття управлінських рішень та належного стану внутрішнього контролю за використанням бюджетних коштів, які спрямовувалися у 2017–2018 роках та I півріччі 2019 року на виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництво комплексу "Вектор" та експлуатацію його об'єктів.

Як наслідок, планування видатків державного бюджету в сумі 450 833,3 тис. грн здійснювалось з порушенням бюджетного законодавства. Кошти державного бюджету у сумі 35 553,7 тис. грн використано з порушенням норм чинного законодавства; 2 095,9 тис. грн – за нецільовим призначенням; 100 364,5 тис. грн – неекономно, 6 004,7 тис. грн – нерезультативно. Допущено неефективне управління бюджетними коштами у сумі 101 048,4 тис. грн та створено ризики невикористання у 2019 році капітальних видатків 312 665,4 тис. гривень. Крім того, допущено порушень у сфері подання бюджетної звітності на суму 602,8 тис. гривень.

1.1. Міністерством до бюджетного запиту на 2018–2020 роки включено недовірені дані, зокрема виконання Загальнодержавної цільової екологічної

36
0801

програми поводження з радіоактивними відходами, затвердженої Законом України від 17.09.2008 № 516-V, термін дії якої завершився у 2017 році, що відповідно до пункту 1 частини першої статті 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства (450 833,3 тис. гривень).

1.2. Внаслідок фінансування робіт, які не включені до плану заходів, кошти державного бюджету у сумі 33 948,7 тис. грн використані з порушенням Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництва комплексу "Вектор" та експлуатації його об'єктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2011 № 196 (пункт 7), а саме: придбання обладнання і предметів довгострокового використання – 22 272,2 тис. грн; будівництво комплексу "Вектор" згідно із затвердженою в установленому порядку проектно-кошторисною документацією – 11 676,5 тис. гривень.

1.3. Через несвоєчасність прийняття управлінських рішень та недоліки внутрішнього контролю при виконанні заходів заплановані результати досягнуті за рахунок використання більшого обсягу бюджетних коштів, тобто допущено неекономне використання коштів державного бюджету на загальну суму 98 361,4 тис. грн, зокрема за заходами:

- експлуатація та обслуговування об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, зокрема, сховищ для їх захоронення – 952,7 тис. грн;
- моніторинг пунктів зберігання відходів дезактивації та пунктів спеціальної обробки – 36,1 тис. грн;

- облік радіоактивних відходів, контроль за переміщенням радіоактивних відходів (ведення Державного реєстру радіоактивних відходів та Державного кадастру сховищ та місць тимчасового зберігання радіоактивних відходів) – 231 тис. грн;

- утримання територій пунктів захоронення (зберігання) радіоактивних відходів у належному стані, фізичний захист об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, та охорона території – 438,9 тис. грн;

- експлуатація станції дезактивації відповідно до ліцензій та підтримка її в екологічно безпечному стані – 310 тис. грн;

- експлуатація об'єктів інфраструктури спеціалізованих підприємств по поводженню з радіоактивними відходами – 25 062,7 тис. грн;

- підтримка в належному стані не введених в експлуатацію об'єктів, обладнання та систем комплексу "Вектор", зокрема технічне обслуговування окремих систем та елементів – 3 404,1 тис. грн;

- будівництво двох сховищ захоронення радіоактивних відходів та об'єктів інфраструктури, які мають високу ступінь будівельної готності – 67 925,9 тис. гривень.

Разом з тим Українським радіологічним навчальним центром упродовж 2017–2018 років та I півріччя 2019 року проведено навчання 132 працівників спеціалізованих підприємств сфери управління Державного агентства України з управління зоною відчуження, розрахункова вартість підвищення кваліфікації

яких у цих роках становила від 8,2 до 21 тис. грн, при тому, що вартість підвищення кваліфікації та атестації фахівців-ліцензятів працівників сторонніх організацій в Українському радіологічному навчальному центрі становила 3,8 тис. грн за одну особу. Таким чином, обсяг неекономно використаних бюджетних коштів, за розрахунками, становить 1 590,4 тис. грн (2 092 тис. грн – (132 працівники * 3,8 тис. гривень)).

1.4. Через неефективне управління фінансовими ресурсами кошти державного бюджету у сумі 5 580,9 тис. грн використано нерезультативно (2017 рік – 1 907,2 тис. грн, 2018 рік – 3 673,7 тис. гривень). Так, 19 робіт, або 50 відс. (аналітичні розробки, технічні звіти, проекти) виконаних у 2017–2018 роках, не знайшли подальшої реалізації та не використовуються у діяльності підприємств – замовників цих робіт (спеціалізованих підприємств по поводженню з радіоактивними відходами сфери управління Державного агентства України з управління зоною відчуження).

1.5. Через недоліки внутрішнього контролю головним розпорядником Міністерством екології та природних ресурсів України у 2018 році (в межах загальних обсягів видатків за КПКВК 2408090, затверджених паспортом бюджетної програми) спрямовано п'яти одержувачам бюджетних коштів асигнування із загального фонду державного бюджету за напрямом, передбаченим у паспорті бюджетної програми за КПКВК 2408090 "Експлуатація та обслуговування об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, зокрема сховищ для їх захоронення" на суму 8 128,9 тис. грн, що на 643,3 тис. грн більше обсягу, затвердженого паспортом бюджетної програми за цим напрямом (7 485,6 тис. грн), і семи одержувачам бюджетних коштів за напрямом "Експлуатація об'єктів інфраструктури спеціалізованих підприємств по поводженню з радіоактивними відходами" на суму 12 776,6 тис. грн, що на 1 452,6 тис. грн більше обсягу, затвердженого паспортом бюджетної програми за цим напрямом (11 324,0 тис. грн), та відповідно до статті 119 Бюджетного кодексу України є нецільовим використанням бюджетних коштів, а також порушенням бюджетного законодавства (стаття 116 Бюджетного кодексу України), що має ознаки кримінального правопорушення, передбаченого статтею 210 Кримінального кодексу України.

1.6. Несвоєчасне прийняття управлінських рішень учасниками бюджетного процесу, а саме, тривале внесення змін до розпису державного бюджету, плану використання бюджетних коштів та паспорта бюджетної програми призвело до неможливості проведення тендерних процедур та ремонту гідроізоляційного шару сховища радіоактивних відходів відповідно до технології будівельного виробництва у осінньо-зимовий період та повернення до державного бюджету, як невикористаних коштів у сумі 100 781,9 тис. гривень.

1.7. У I півріччі 2019 року не проводились заплановані видатки у сумі 312 665,4 тис. грн, які передбачені на фінансування будівництва сховища для проміжного зберігання високоактивних відходів, що повертаються з Російської Федерації після переробки відпрацьованого ядерного палива українських АЕС, та створення інфраструктури, необхідної для приймання цих відходів.

Зміни технічних рішень та завдання на проєктування, а також продовження терміну проведення експертизи проєктно-кошторисної документації створюють ризики невикористання виділених коштів до кінця 2019 року, а отже, недосягнення планових показників з будівництва сховища для проміжного зберігання високоактивних відходів, які повертаються з Російської Федерації після переробки відпрацьованого ядерного палива українських АЕС, та створення інфраструктури, необхідної для приймання цих відходів.

1.8. Одержувачами бюджетних коштів, виконавцями заходів бюджетної програми за КПКВК 2408090, за встановленими аудитом окремими фактами також допущено: використання коштів державного бюджету з порушенням вимог законодавства – 1 605,0 тис. грн, неекономно – 412,7 тис. грн, нерезультативно – 423,8 тис. грн; неефективне управління – 266,5 тис. грн; порушення під час складання бюджетної звітності – 602,8 тис. гривень.

2. На виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництво комплексу "Вектор" та експлуатацію його об'єктів протягом 2017–2018 років та і півріччя 2019 року Міністерству екології та природних ресурсів України як головному розпоряднику бюджетних коштів та Державному агентству України з управління зоною відчуження як розпоряднику бюджетних коштів нижчого рівня та відповідальному виконавцю бюджетної програми за КПКВК 2408090 законами України про державний бюджет та рішеннями Кабінету Міністрів України затверджені бюджетні призначення у сумі 1 129 524,8 тис. грн, з яких використано 699 603,9 тис. грн, що становить 61,9 відсотка.

В рамках бюджетної програми за КПКВК 2408090 у 2017–2018 роках та 1 півріччі 2019 року підприємствами, установами, організаціями, які є відповідальними виконавцями заходів бюджетної програми та одержувачами бюджетних коштів, здійснено роботи із збирання та зберігання радіоактивних відходів і відпрацьованих джерел іонізуючого випромінювання загальним обсягом 344 тонни, дезактивації спецодягу та засобів індивідуального захисту; забруднених радіоактивними речовинами, загальним обсягом 27,3 тонни; проведення 207 610 дозиметричних та радіометричних вимірів, розроблення 55 проєктів для забезпечення реконструкції та будівництва споруд, устаткування та обладнання, призначених для поводження з радіоактивними відходами. Крім того, проведено капітальний ремонт відстійника станції дезактивації ємністю 34,1 куб. м, продовжено будівництво комплексу "Вектор" в якому збудовано два сховища захоронення радіоактивних відходів площею 10 189,4 кв. м та об'єкти інфраструктури, а також збудовано сховища для проміжного зберігання високоактивних радіоактивних відходів площею 5 122 кв. м.

3. Накопичені обсяги радіоактивних відходів в Україні є значимими (1,95 млн куб. м станом на 01.01.2019), і їх обсяги, у зв'язку з подальшим використанням та розширенням сфер застосування ядерних технологій і необхідністю припинення застосування таких технологій через закінчення проєктних термінів їх застосування та подальшим подоланням наслідків

Чорнобильської катастрофи, мають тенденцію до зростання (об'єм прогнозованих радіоактивних відходів може становити 1,55 млн куб. м). Зазначене суттєво підвищує екологічні ризики для навколишнього природного середовища, а отже, є суттєвим викликом для держави, конституційним обов'язком якої є забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи – катастрофи планетарного масштабу та збереження генофонду Українського народу.

За обсягами накопичених та прогнозованих радіоактивних відходів Україна займає друге місце у Європі. При цьому особливості розташування окремих сховищ радіоактивних відходів зумовлюють суттєві екологічні ризики для навколишнього природного середовища та населення міст Дніпро, Київ, Львів, Одеса та Харків, у яких загалом мешкає понад 10 млн осіб.

4. За останні 10 років, лише у період 2015–2019 років, у зоні відчуження завершено добудову чотирьох сховищ, а саме: централізованого сховища для довгострокового зберігання відпрацьованих джерел іонізуючого випромінювання (2015 рік), приповерхневого сховища траншейного типу для захоронення низько- і середньоактивних радіоактивних відходів на пункті захоронення радіоактивних відходів "Буряківка" (2018 рік) та у 2019 році – двох сховищ пускового комплексу "Вектор" (ТРВ-1 та ТРВ-2) з п'ятьма пусковими комплексами, які містять 12 об'єктів інфраструктури (готовність будівництва яких станом на 2008 рік становила від 75 до 95 відсотків). Проте в цілому, як заходи Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами, так і заходи першого етапу Стратегії поводження з радіоактивними відходами в Україні, схвалені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19.08.2009 № 990-р (2010–2017 роки), у визначених програмними документами обсягах та терміни є невиконаними, що є свідченням неналежного стану реалізації державної політики у цій сфері за період їх виконання. Слід також зазначити, що виконання заходів першого етапу Стратегії поводження з радіоактивними відходами в Україні за термінами мають відставання щонайменше сім років, що посилює ризики як неналежного реагування на існуючі виклики у сфері поводження з радіоактивними відходами, так і зростання обсягів витрат на виконання таких заходів у майбутньому, зокрема:

4.1. Незавершеним залишається проєкт з будівництва комплексу "Вектор", спорудження якого здійснюється з 1997 року, або уже майже 23 роки. У першій половині 2019 року завершено будівництво двох сховищ комплексу (ТРВ-1 і ТРВ-2), на експлуатацію яких станом на 01.07.2019 тривають процедури отримання відповідних ліцензій. Водночас за проєктними показниками спорудження в зоні відчуження Чорнобильської АЕС комплексу "Вектор" (які визначалися у 1997 та 2000 роках) проєктна потужність та кількість сховищ, яка визначалася у 2018 році, будівництво яких завершено у 2019 році, є меншою ніж у понад 25 разів.

4.2. Не розпочато будівництво сховища для проміжного зберігання високоактивних радіоактивних відходів, що повертатимуться з Російської Федерації після переробки відпрацьованого ядерного палива українських

атомних електростанцій, у результаті чого посилюються ризики нерозв'язання до 2022 року (строк повернення в Україну перших партій перероблених радіоактивних відходів) ключових проблем українських АЕС стосовно поводження з відпрацьованим ядерним паливом.

4.3. З 1995 року не ліквідовано радіаційну аварію на Державному спеціалізованому підприємстві "Київський державний міжобласний спеціальний комбінат", пов'язану з витоком тритію за межі сховищ ТРВ №№ 5, 6 і 7, що містить ризики її переростання в більш масштабну аварію з можливим впливом на населення прилеглих територій чисельністю понад 10 тисяч чоловік.

4.4. Не забезпечено переоснащення спеціалізованих підприємств по поводженню з радіоактивними відходами сфери управління Державного агентства України з управління зоною відчуження, які створювалися у 1959–1962 роках, що посилює ризики виникнення неконтрольованих ситуацій (подібних радіаційним аваріям, які сталися на Державному спеціалізованому підприємстві "Київський державний міжобласний спеціальний комбінат" у 1995 році та Державному спеціалізованому підприємстві "Харківський державний міжобласний спеціальний комбінат" у 1997 році), й можливого впливу іонізуючого випромінювання на людей і навколишнє природне середовище.

4.5. З 2017 року не досягнуто очікуваних результатів щодо виконання комплексу пошукових, оціночних, науково-методичних, дослідницьких і проектних робіт з вибору майданчиків для розміщення геологічного сховища для захоронення довгоіснуючих та високоактивних радіоактивних відходів, які мали завершитися розробленням законопроекту щодо розміщення, проектування та будівництва цього сховища як єдиного визнаного у світі засобу безпечної утилізації високоактивних та довгоіснуючих радіоактивних відходів (наприклад, відпрацьованого ядерного палива).

5. Законодавчі та підзаконні акти, які регулюють питання у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, потребують подальшого удосконалення та узгодження. Зокрема є потреба в:

- розробленні та прийнятті програмного документа щодо реалізації виконання Стратегії поводження з радіоактивними відходами в Україні, яким, зокрема, передбачити заходи, джерела, обсяги фінансування, терміни виконання та очікувані результативні показники;

- внесенні до Бюджетного кодексу України норми щодо обов'язкового спрямування коштів на реалізацію заходів з поводження з радіоактивними відходами в обсягах, які б забезпечили виконання Стратегії поводження з радіоактивними відходами в Україні, та визначення таких обсягів у законодавстві України про Державний бюджет України на відповідний рік;

- доповненні переліку захищених видатків (стаття 55 Бюджетного кодексу України) видатками, які спрямовуються на заходи (щодо) поводження з радіоактивними відходами;

- визначенні земельним законодавством України спеціального порядку оформлення земельних ділянок під існуючими сховищами радіоактивних відходів або об'єктами, призначеними для поводження з радіоактивними відходами;

та спеціального порядку їх відведення під такі нові об'єкти;

- узгодженні норм Закону України від 30.06.1995 № 255/95-ВР "Про поводження з радіоактивними відходами" з вимогами:

Бюджетного кодексу України щодо:

- визначення головного розпорядника коштів Державного фонду поводження з радіоактивними відходами (стаття 24-3 Бюджетного кодексу України);

- повноважень щодо управління бюджетними коштами, які покладаються на головного розпорядника (пункт 7 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України);

іншими законодавчими актами України в частині застосованої термінології;

- приведенні Порядку використання коштів Державного фонду поводження з радіоактивними відходами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.04.2018 № 330, у відповідність із вимогами статті 24-3 Бюджетного кодексу України;

- удосконаленні:

- Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання (наказ Мінфіну від 29.12.2002 № 1098 (зі змінами і доповненнями)), зокрема в частині доповнення розділу І цих Правил переліком підстав, згідно з якими не вносяться зміни до паспортів бюджетних програм протягом бюджетного періоду.

6. Кабінетом Міністрів України, Міністерством екології та природних ресурсів України та Державним агентством України з управління зоною відчуження не забезпечено у повному обсязі виконання рекомендацій Рахункової палати, наданих за результатами попереднього заходу державного зовнішнього фінансового контролю (рішення Рахункової палати від 20.12.2016 № 27-4), що посилювало ризики як неналежного стану виконання заходів з поводження з радіоактивними відходами та ефективного використання коштів на зазначені цілі, так і зростання ризиків негативного впливу на стан навколишнього середовища.

Залишились невиконаними рекомендації Рахункової палати, зокрема щодо:

- визначення подальших завдань і заходів, які реалізовуватимуться у сфері поводження з радіоактивними відходами після 2017 року, їх пріоритетності, термінів виконання, обсягів фінансування з урахуванням реалій державного бюджету та можливостей залучення міжнародної технічної допомоги;

- належного виконання робіт з ліквідації наслідків радіаційної аварії, яка сталась на сховищах № 5, 6 і 7 Державного спеціалізованого підприємства "Київський державний міжобласний спеціальний комбінат", та запобігання виникненню таких ситуацій у майбутньому;

- забезпечення інтенсивного процесу вивільнення потужностей спеціалізованих комбінатів для здійснення подальшого належного обслуговування закріплених за ними територій, а також ліквідації потенційно можливих радіаційних аварій;

- своєчасного проходження навчання й атестації (підвищення кваліфікації) фахівців у сфері поводження з радіоактивними відходами та впровадження результатів проектних робіт, виконаних за бюджетні кошти.

7. Стан внутрішнього контролю у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництва комплексу "Вектор" та експлуатації його об'єктів є недостатнім для запобігання ризикам неефективного та незаконного використання бюджетних коштів, зокрема:

у центральному органі виконавчої влади, який формує державну політику у сфері поводження з радіоактивними відходами та є головним розпорядником бюджетних коштів, відсутні внутрішні документи щодо визначення відповідальних структурних підрозділів за супровід питань поводження з радіоактивними відходами, крім тих, що стосуються фінансового забезпечення;

у Державному агентстві України з управління зоною відчуження не розроблено плану діяльності на середньостроковий період із стратегічними цілями (крім стратегічного плану діяльності з внутрішнього аудиту на 2019–2021 роки, затвердженого Головою Державного агентства України з управління зоною відчуження 11.02.2019);

діяльність підрозділу внутрішнього аудиту Міністерства екології та природних ресурсів України у 2017–2018 роках та I півріччі 2019 року не охоплювала питання, пов'язані з виконанням робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництвом комплексу "Вектор" та експлуатацією його об'єктів. При цьому, у результаті проведених підрозділом внутрішнього аудиту Державного агентства України з управління зоною відчуження у вказаний період заходів контролю в апараті Державної корпорації "Українське державне об'єднання "Радон", Державного спеціалізованого підприємства "Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами" та Державного спеціалізованого підприємства з управління капітальним будівництвом зони відчуження виявлено низку недоліків та порушень, що стали, зокрема, підставою для негативного висновку щодо діяльності апарату Державної корпорації "Українське державне об'єднання "Радон" та Державного спеціалізованого підприємства з управління капітальним будівництвом зони відчуження.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р Ш И Л А:

і. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництвом комплексу "Вектор" та експлуатацію його об'єктів, затвердити.

2. Поінформувати Верховну Раду України про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництвом комплексу "Вектор" та експлуатацію його об'єктів.

3. Відомості у формі рішення Рахункової палати про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництвом комплексу "Вектор" та експлуатацію його об'єктів, доповнення переліку захищених видатків (стаття 55 Бюджетного кодексу України) видатками, які спрямовуються на заходи щодо поводження з радіоактивними відходами.

циклу, будівництвом комплексу "Вектор" та експлуатацію його об'єктів, надіслати Кабінетові Міністрів України і рекомендувати:

▪ вжити заходів щодо:

- виконання Стратегії поводження з радіоактивними відходами в Україні за заходами та етапами, визначеними у ній, у тому числі шляхом розроблення та прийняття програмного документа щодо її реалізації, спрямованого в першу чергу на розв'язання питань:

- будівництва та експлуатації комплексу "Вектор", як єдиного центру переробки та захоронення радіоактивних відходів, у межах якого мають вирішитися питання, щодо вивезення радіоактивних відходів із сховищ спеціалізованих комбінатів (зменшення екологічних ризиків у містах Дніпро, Київ, Львів, Одеса та Харків), а також щодо зберігання високоактивних радіоактивних відходів, що утворюються після переробки відпрацьованого ядерного палива українських атомних електростанцій;

- забезпечення подальшого розвитку системи поводження з радіоактивними відходами, спрямованої в першу чергу на проведення інвентаризації та уточнення даних про кількість радіоактивних відходів, їх збирання та тимчасове зберігання, вжиття заходів з мінімізації екологічної небезпеки місць зберігання радіоактивних відходів та пунктів їх захоронення (фізичний захист, радіаційний моніторинг тощо);

- переоснащення спеціалізованих комбінатів з метою створення умов для збирання й тимчасового контейнерного зберігання радіоактивних відходів шляхом поліпшення існуючої інфраструктури та оновлення технічних засобів, а також переміщення радіоактивних відходів, у тому числі вже захоронених, із сховищ спеціалізованих комбінатів до сховищ комплексу "Вектор" (зона відчуження);

- створення геологічного сховища для захоронення довгоіснуючих та високоактивних радіоактивних відходів;

▪ внести на розгляд Верховної Ради України законопроекти з метою удосконалення законодавчих актів, зокрема:

- узгодження норм Закону України "Про поводження з радіоактивними відходами" та Бюджетного кодексу України щодо головного розпорядника коштів Державного фонду поводження з радіоактивними відходами, а також участі комітетів Верховної Ради України у спрямуванні коштів Фонду;

- приведення норм Закону України "Про поводження з радіоактивними відходами" у відповідність із вимогами інших законодавчих актів в частині застосованої термінології;

- внесення до Бюджетного кодексу України норми щодо обов'язкового виділення коштів на реалізацію заходів з поводження з радіоактивними відходами в обсягах, які б забезпечили виконання Стратегії поводження з радіоактивними відходами в Україні, та визначення таких обсягів законами України про державний бюджет на відповідний рік;

- доповнення переліку захищених видатків (стаття 55 Бюджетного кодексу України) видатками, які спрямовуються на заходи щодо поводження з радіоактивними відходами.

- визначення земельним законодавством України спеціального порядку оформлення земельних ділянок під існуючими сховищами радіоактивних відходів або об'єктами, призначеними для поводження з радіоактивними відходами, та спеціального порядку їх відведення під такі нові об'єкти;

- доручити:

- Міністерству енергетики та захисту довкілля України та Державному агентству України з управління зоною відчуження забезпечити усунення і недопущення в подальшому виявлених аудитом порушень і недоліків;

- Державній інспекції ядерного регулювання України розглянути питання щодо притягнення до відповідальності за виявленими аудитом фактами неналежного виконання посадовими особами повноважень, зокрема визначених Положенням про Державну інспекцію ядерного регулювання України (підпункт 14 пункту 4), у частині здійснення в установленому законодавством порядку ліцензування діяльності експлуатуючої організації на окремому етапі життєвого циклу сховища для захоронення радіоактивних відходів, що спричинило ненадання послуг з приймання, перевезення та зберігання радіоактивних відходів за укладеними договорами, що посилювало ризики неналежного поводження з радіоактивними відходами Державним спеціалізованим підприємством "Київський державний міжобласний спеціальний комбінат" та Державним спеціалізованим підприємством "Дніпропетровський державний міжобласний спеціальний комбінат";

- Міністерству фінансів України розглянути питання щодо удосконалення Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, зокрема в частині доповнення розділу I цих Правил переліком підстав, згідно з якими не вносяться зміни до паспортів бюджетних програм протягом бюджетного періоду.

4. Рішення Рахункової палати та Звіт надіслати Міністерству енергетики та захисту довкілля України і Державному агентству України з управління зоною відчуження і рекомендувати:

- внести на розгляд Кабінету Міністрів України пропозиції щодо виконання рекомендацій Рахункової палати, зазначених у пункті 3 цього рішення;

- вжити заходів щодо:

- створення належної системи внутрішнього контролю за поводженням з радіоактивними відходами неядерного циклу, плануванням та ефективним використанням коштів державного бюджету, а також досягненням визначених результативних показників;

- посилення відповідальності посадових осіб за ненадання виконання визначених повноважень з питань поводження з радіоактивними відходами;

- усунути виявлені в ході аудиту порушення та недоліки, притягнувши в ході аудиту порушувачів та осіб, які допустили порушення, до відповідальності посадових осіб, які допустили порушення за наявності достатніх підстав.

5. Про виявлені при здійсненні аудиту ознаки кримінальних правопорушень повідомити Генеральну прокуратуру України.

6. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту оприлюднити на офіційному вебсайті Рахункової палати.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Богуна В. П.

Голова Рахункової палати

В. В. Пацкан